

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO
ĮSTATYMO NR. XI-1281 44 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIIIIP-4501“ PROJEKTO** (toliau – Projektas)

(TAP-20-548(2); TAIS Nr.: 20-4363(3))

2020-04-21 Nr. NV-1123

Vilnius

Projekto rengėjas: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą Seimo narių V. Ačienės ir V. Ažuolo pateiktam Švietimo įstatymo 44 straipsnio pakeitimo projektui, kuriuo siūloma nustatyti, kad savivaldybės sprendimai dėl biudžetinių neformalaus švietimo, bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio rengimo įstaigų pertvarkymo, reorganizavimo ar likvidavimo būtų priimami tik esant mokyklos tarybos pritarimui.

Dabartinė situacija. Švietimo įstatyme Nr. I-1489 (toliau – Įstatymas) 58 str. 1 d. 3 p. nustatyta, kad savivaldybės formuoja ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas teikiančių mokyklų tinklą. Įstatymo 44 str. 2 d. nurodyta, kad savivaldybių tarybos biudžetines neformaliojo švietimo mokyklas reorganizuoja, likviduoja, pertvarko savarankiškai, o biudžetines bendrojo ugdymo mokyklas – vadovaudamosis Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės).

Taisyklių 33-35 str. nurodyta, kad, siekiant pertvarkyti savivaldybės mokyklų tinklą, visų pirma turi būti parengtas mokyklų tinklo pertvarkos bendrojo plano projektas, kuriame pagal nustatytus kriterijus turi būti pagrindžiama planuojama tinklo pertvarka, vėliau vyksta viešosios konsultacijos ir derinimas su įvairiomis suinteresuotomis grupėmis, vyksta viešas svarstymas ir projekto derinimas su mokyklų bendruomenėmis. Surinkus visų suinteresuotų pusių pasiūlymus, planas tobulinamas. Esant poreikiui, planas teikiamas ŠMSM siūlymams gauti.

Profesinio mokymo įstaigų juridinį statusą ir reorganizavimo, likvidavimo bei pertvarkymo tvarką apibrėžia Profesinio mokymo įstatymas Nr. VIII-450, kurio 15 str. 2 d. nurodyta, kad valstybės ar savivaldybės profesinio mokymo įstaigos yra viešieji juridiniai asmenys, veikiantys kaip viešosios įstaigos (išskyrus pataisos pareigūnų ir vidaus reikalų profesinio mokymo teikėjus). Šio įstatymo 15 str. 3 d. nurodoma, kad profesinio mokymo įstaigos reorganizuojamos, likviduojamos ir pertvarkomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu, išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigas, kurios reorganizuojamos, likviduojamos ir pertvarkomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu.

Projekto esmė. Siūloma nepritarti Seimo narių pateiktam Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 44 straipsnio pakeitimo projektui dėl šių priežasčių:

- ✓ Siūlomi pakeitimai ribotų savivaldybių tarybų įgaliojimus formuoti ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas teikiančių mokyklų tinklą bei įgaliojimus inicijuoti, kad būtų formuojamas gyventojų poreikius atitinkantis profesinio mokymo ir suaugusiųjų švietimo teikėjų tinklas.
- ✓ Siūlomi pakeitimai ribotų savivaldybės galimybę efektyviai naudoti savo lėšas, skiriamas mokyklų ūkio reikmėms finansuoti.
- ✓ Siūlomi pakeitimai neatitinka Įstatyme nustatytų mokyklos savivaldos institucijų kompetencijos: mokyklos taryba yra aukščiausiaji mokyklos savivaldos institucija, tačiau jai negalėtų būti

suteikiami įgaliojimai, galintys apriboti savivaldybių tarybų teisę reorganizuoti, likviduoti ar pertvarkyti mokyklas ir tokiu būdu riboti išimtinę konstitucinę savivaldybių tarybų kompetenciją.

- ✓ Įvairiais teisės aktais savivaldybės (jų institucijos) yra įpareigos konsultotis su mokyklų bendruomenėmis. Mokyklos tarybai, kaip ir kitiems gyventojams ar jų grupėms, įstatymais suteikiama teisė kiekvienu konkrečiu atveju pateikti savo nuomonę dėl mokyklų reorganizavimo, likvidavimo ar pertvarkymo.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Derinimas: pirminis Projektas derintas su Lietuvos savivaldybių asociacija, Finansų (be pastabų) ir Teisingumo ministerijomis (į pastabas atsižvelgta). Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės ir Socialinės politikos grupių pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome svarstyti *tarpinstituciniame pasitarime* ir *Vyriausybės posėdžio B dalyje*.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nijolė Putrienė